

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 17/2005 vp

Hallituksen esitys Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välisen väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä laeiksi kotikuntalain ja väestötietolain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 18 päivänä lokakuuta 2005 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välisen väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä laeiksi kotikuntalain ja väestötietolain muuttamisesta (HE 159/2005 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Terhi Lehtonen, sisäasiainministeriö
- lainsäädäntöneuvos Ronald Wrede, ulkoasiainministeriö
- kehityspäällikkö Juha Lempinen, Väestörekisterikeskus
- puheenjohtaja Hannu Mäkelä, Suomen Henkikirjoittajayhdistys ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- oikeusministeriö
- Tietosuojavaltuutetun toimisto
- Verohallitus
- Kansaneläkelaitos
- Eläketurvakeskus.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Tukholmassa 1 päivänä marraskuuta 2004 Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä tehdyn väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Lisäksi esityksessä ehdotetaan kotikuntalakia ja väestötietolakia muutettaviksi.

Uudella sopimuksella korvataan nykyisin voimassa oleva, vuonna 1989 tehty pohjoismainen väestörekisteriä koskeva sopimus. Sopimuksen mukaan Pohjoismaat muodostavat muuttoja silmälläpitäen yhtenäisen rekisteröintialueen, jossa maahanmuutot ja maastamuutot rekisteröidään paikallisten rekisteriviranomaisten tekemien ilmoitusten perusteella. Tarkoituksena on, ettei kukaan muuttaessaan toisesta Pohjoismaas-

ta toiseen tulisi samanaikaisesti kirjoihin kahden eri väestörekisteriin tai jäisi kokonaan pois väestörekisteristä. Uuden sopimuksen tarkoituksena on nopeuttaa rekisteröintiä ja henkilötunnuksen saamista tulomaassa. Nykyisin voimassa olevan sopimuksen mukaisten muuttokirja- ja muuttotodistelomakkeiden käyttämisestä luovuttaisiin ja ilmoitusmenettelyssä rekisteriviranomaisten välillä voitaisiin käyttää myös sähköisiä menetelmiä.

Sopimus tulee voimaan seuraavan tammi-, huhti-, heinä- tai lokakuun 1 päivänä kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun kaikki sopimusvaltiot ovat ilmoittaneet Norjan ulkoasiainministeriölle sopimuksen hyväksymisestä. Färsearten ja Grönlannin osalta sopimus tulee kuitenkin voimaan vasta seuraavan tammi-, huhti-, heinä- tai lokakuun 1 päivänä kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun Tanskan hallitus on ilmoittanut Norjan ulkoasiainministeriölle, että tätä koskevat edellytykset on täytetty.

Kotikuntalakiin ehdotetaan tehtäväksi uuden sopimuksen voimaantulosta aiheutuvat tarpeelliset muutokset. Väestötietolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että väestötietojärjestelmään voitaisiin tallettaa järjestelmään merkitylle henkilölle myös ulkomaan viranomaisen antama henkilönnumero. Lisäksi väestötietolakiin ehdotetaan lisättäväksi yleisesti kansainvälisen tietojen vaihdon toteuttamiseen liittyen säännös, jonka mukaan Väestörekisterikeskus vastaisi ulkomailta muutoin kuin yksittäin saatavien tietojen tallettamisesta väestötietojärjestelmään.

Esitykseen sisältyvä laki sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettyä ajankohtana sekä kotikuntalain ja väestötietolain muuttamisesta annettavat lait valtioneuvoston asetuksella säädettyä ajankohtana samanaikaisesti, kun sopimus tulee voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa Tukholmassa 1 päivänä marraskuuta 2004 Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä tehdyn väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen sekä sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamista koskevan lakiehdotuksen hyväksymistä. Lisäksi valiokunta puoltaa kotikuntalakia ja väestötietolakia koskevien lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy Tukholmassa 1 päivänä marraskuuta 2004 tehdyn Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välisen väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen ja

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 10 päivänä marraskuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Matti Väistö /kesk	Esko Kurvinen /kok
vpj.	Veijo Puhjo /vas	Lauri Kähkönen /sd
jäs.	Sirpa Asko-Seljavaara /kok	Heli Paasio /sd
	Nils-Anders Granvik /r	Satu Taiveaho /sd
	Lasse Hautala /kesk	Ahti Vielma /kok
	Rakel Hiltunen /sd	Tuula Väättäinen /sd.
	Hannu Hoskonen /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.